

Krátkodobé uchování jiker

Otázka ke zkoušce

- Krátkodobé uchování jiker

Důvody krátkodobého uchování jiker

- Především technologické aspekty při výtěrech velkého množství jikernaček.
- Transport jiker.
- Meziliniové a mezidruhové křížení.
- Havarijní stavy na líhních.
- Úhyny jikernaček.

Možnosti uchování ovulovaných ovocytů nebo jiker

- V těle jikernačky ovulované ovocyty (*in vivo*).
- Vytřené jikry neoplozené v ovariální plazmě (*in vitro*).
- Vytřené jikry neoplozené v ředidle (v praxi se nepoužívá).
- Vytřené jikry osemeněné (nedoporučuji, je vhodnější uchovávat gamety odděleně).

V těle jikernačky

- Po ovulaci je nutné co nejrychleji vytrít ovulované ovocyty z tělní dutiny či ovaria.
- U studenomilných druhů, možnost uchování oplozovací schopnosti až 48 h (lososovité ryby, štika).
- U uhynulých lososovitých ryb s ovulovanými ovocyty uchování fertility až 24 h při nízkých teplotách.
- U teplomilných druhů jako je kapr nutnost okamžitého výtěru jiker. U sumce velkého s opožděným výtěrem jiker roste množství deformit vykuleného plůdku a snižuje se líhnivost.

Uchování vytřených jiker v ovariační plazmě

- Nejvhodnější způsob uchování jiker.
- Uchování ve vlhku v aerobním prostředí a v dostatečně velkých nádobách nebo miskách přikrytých vlhkou utěrkou.
- Teplota k uchování je závislá na druhu ryby.
- U teplomilných druhů je teplota uchování řádově nižší o 2-4 °C než je výtěrová teplota. Je nutné uchovávat v konstantní teplotě s dostatečnou vlhkostí.
- Příklad - jikry kapra obecného – uchování až 6 h s oplozovací schopností 80 % při teplotě 18 nebo 20 °C
- U studenomilných druhů – lososovité ryby - uchování 24-48 h při 4 °C se zachováním 80 % fertility.
- Jikry lze uchovat *in vitro* pouze nekontaminované močí, výkaly a vodou. Při výtěru se snažíme moč odstranit či znečištěné gamety nepoužívat k oplození.

Aktivace krátkodobě uchovávaných jiker

- Při aktivaci jiker používáme velké množství spermatu.
- Je nutné použít vždy aktivální roztoky a perfektní technologické postupy a to s ohledem na sníženou fertilitu jiker po jejich uchování.